

contact

orgaan van de

Arubaanse Onderwijs Bond



CONTACT

Orgaan van de Arubaanse Onderwijsbond
Correspondentie adres: San Nicolas, Postbus 386

BESTUUR :

R. M. RAYMANN, Voorzitter	Boerhavestraat 34. Tel. 1390
J. BASTIAANSE, Vice Voorzitter	Gilles Poppestraat 1, Tel. 7216
O. FERROL, 1ste Sekretaris	Fergusonstraat 62A. Tel. 2856
G. W. JANSEN, 2de Sekretaris	Mohikanenstraat 18. Tel. 6036
S. KHARGI, Penningmeester	Fergusonstraat 38A. Tel. 3983
D. J. FRIELINK, Commissaris	Spaans Lagoen 17. Tel. 7534

REDAKTIE : S. KHARGI
J. SNIJDERS Brasil 23A. Tel. 7362
R. M. RAYMANN

Verenigde Antilliaanse Drukkerijen

September 1969

Bestuursmededelingen

Van St. Eustatius ontving het bestuur wederom een schrijven van het lid dat enige tijd geleden om inlichtingen vroeg betreffende zijn salaris.
Het bestuur verschafte het lid de gevraagde inlichtingen.

Tot onze verbazing schreef dit lid ons dat men ginds op St. Eustatius geheel andere (veel lagere) salarisschalen hanteert als de hier geldende.
Het bestuur is doende deze zaak grondig uit te zoeken.

Als nieuwe leden werden ingeschreven:

Mej. Y. Marques — Mej. F. Hennep — de Hr. H. Ellis — de Heer A. de Vries de Heer H. J. Mulder en de Heer W. Stoove van St. Eustatius. We heten deze collega's van harte welkom in onze bond.

Concert in de bar.

Driemaal die dag staken we een fjord over. Het weer was goed, in aanmerking genomen dat we vrij noordelijk zaten en dat het nog maar mei was. Het gebergte was haast nog ruiger dan ten zuiden van Stavanger. Er was ongetwijfeld veel dynamiet gebruikt om de wegen, waarover we reden, aan te kunnen leggen: aan de ene kant rees het gebergte steil omhoog, aan de andere zijde lag, meestal in de diepte, het blauwgroene water van een fjord of van een meer. Hier en daar staken de rotsblokken puntig boven de weg uit. En af en toe moesten we de raampjes van de auto snel dichtdraaien, omdat neerstortend water op de weg kletterde en met kracht weer opsprong tot een sluier van vocht. Mensen zagen we nauwelijks, alleen op de veren verzamelden zich werkers en vakantie-gangers. Je begreep niet, waar ze eigenlijk vandaan kwamen en na de overtocht was je in een ommezien weer alléén, temidden van bergen, water en lucht.

In de loop van de middag bereikten we een dorp, met een groot, maar uitgestorven hotel. Een beeld, dat we al kenden: de winter-gasten waren vertrokken, nog maar kort tevoren, de zomer-gasten nog niet gekomen.

We betrokken onze kamer, deden wat gedaan moest worden en begaven ons tenslotte naar de eetzaal, een enorme ruimte, met twéé gedekte tafels.

Een bejaard Noors echtpaar genoot gelijk met ons van de verrukkelijke vismaaltijd en vertelde in een mengelmoesje van Duits en Engels, dat de Noorse televisie die avond een mooi concert zou uitzenden: een Amerikaans orkest met koor en de beste Noorse sopraan als soliste.

Na de maaltijd begaven we ons naar de bar van het hotel, waar het T.V.-toestel stond opgesteld. Het echtpaar was verrukt, bood ons de beste fauteuils aan en legde nogmaals uit, wat er ten beste gegeven zou worden.

Met de rug naar het T.V.-toetstel, min of meer in warrige gedachten verzonken, de ogen gericht op een steeds leger wordend bierglas voor hem, zat een stoere Noor, kennelijk een lokale levensgenieter..............................

Hij richtte zijn onzekere blik op mijn reisgenote en juist toen de eerste maten van het concert weerklonken, sprak hij haar aan, luid en langzaam, zoals men tegen doven spreekt. Zij op haar beurt, legde hem zachtjes uit, dat zij geen Noors sprak, maar uit "Niederland" kwam.

"Ah, Niederland", riep hij verrukt, en er volgden weer vele, luide zinnen, dwars door de schone muziek heen.

De bejaarde dame begon ons daarop dwingend te verzekeren, dat de beroemde sopraan nu gauw zou verschijnen, zodat we maar goed moesten opletten........... De man hoorde het niet eens en bleef mijn reisgenote vriendelijk aankijken, zodat zij hem in vlot Hollands nogmaals verzekerde, dat zij echt geen Noors sprak. De dame wenkte en ja hoor, daar was de sopraan. De levensgenieter keek enige ogenblikken verschrikt om en wendde zich daarna weer tot zijn gesprekspartner. Lachend maakte hij enige opmerkingen, kennelijk over de jubelende sopraan. Mijn vriendin, de goedheid zelve en bovendien nog psychiater, knikte hem begrijpend toe. De bejaarde dame wond zich steeds meer op over het storend gepraat en zocht kennelijk naar de woorden, die de bier-drinker op zijn nummer zouden moeten zetten, toen plotseling haar man door een of ander insect gestoken werd en zo geagiteerd reageerde, dat mijn reisgenote in vrolijk gelach uitbarstte. De levensgenieter veronderstelde, dat zij om hem lachte, want hij had van het geprik waarschijnlijk niets gemerkt, en begon met nieuwe moed haar toe te spreken, boven het tumult van het nu invallend koor uit.

Het bejaarde echtpaar keek gekwetst, hij lichamelijk, zij geestelijk en verdween enige momenten om de prik te gaan verzorgen.

Toen ze terugkwamen keek vooral zij vastbesloten, ze glimlachte naar ons en sprak toen de bierdrinker toe in vinnig Noors. Het leek me duidelijk, wat ze hem zei.

Zijn reactie was er niet één van schrik, hij nam een slok en zei toen luid in het Noors: "Gut, ik dach da je ook een Engelse was."

W. S.

Lamme goedzaak.

Soms is het goed, jezelf te zien, althans dat te proberen, zoals anderen je zien.................

Het kan je een enorme klap geven, want we leven in een kritische wereld en wat ik mijn medemensen over andere medemensen hoor zeggen, is meestal weinig vleiend. En hierbij denk ik dan nog niet eens aan zekere verkiezings-toespraken, want dat is volgens mij een hoofdstuk apart en graag kom ik daarop later nog terug.

Neen, ik bedoel alleen te zeggen, dat je verdraaid kritisch tegenover jezelf moet staan, wil je jezelf zien, zoals anderen dat doen.

Laatst op een avond zag ik het opeens........... Het was op een avond, dat we weer eens in vergadering bijeen waren. Er moest via de school iets buitenschools georganiseerd worden, U kent dat verschijnsel.

Ik had aangeboden te gaan, omdat anderen niet konden wegens bijbanen, studie of drukte in het algemeen, nogmaals: U kent dat verschijnsel.

Iemand van de aanwezigen maakte de organisatoren van de buitenschoolse aktiviteit erop attent, dat er misschien minder medewerking zou zijn dan in de afgelopen jaren, gezien de situatie bij het onderwijs.

Op dat moment, beste lezer, zag ik mezelf: Lamme goedzak! ! ! ! !

Ik was gegaan, omdat niemand anders wilde, ik bleef, omdat ik het zo sneu vond voor de eerder genoemde organisatoren, als ik nu nog weg zou gaan, ik zou meewerken, omdat het zo leerzaam zou zijn voor de kinderen............

En opeens zag ik ook, dat ik nimmer iets zou bereiken, als ik dat nette, degelijke persoontje zou blijven, die lamme goedzak, die toch maar weer extra-tijd en energie gaf, ondanks alles.

En 's avonds laat, na de afwas en de correctie en de krant en het tikwerk, schreef ik: Laat mij sterk worden en negatief, heel negatief, want alleen dan zal ik gewaardeerd worden. Laat mij géén lamme goedzak zijn.

L. G.

Gegoochel met art. 234 v.h. Onderwijsbesluit 1935.

Alvorens een uitgebreid en gedetailleerd verslag over dit onderwerp te geven, volgen hier eerst de kernpunten, waar het om gaat.

1. In bedoeld art. was sinds 1935 de aant. handenarbeid op de akte van bekwaamheid als onderwijzer, in Nederland behaald, gelijkgesteld met de akte Handenarbeid L. O. als bedoeld in art 129 — IC der Ond. Ver. 1935.

2. Bij P.B. 1967 — nr. 108 ging met ingang van 1-8-'67, o.m. l.o. handenarbeid meetellen voor rangverhoging. Gezien de equivalentie, zoals bedoeld in art. 234 zou dit dus automatisch ook gelden voor bovengenoemde aantekening.

3. Toen bij belanghebbenden eerdergenoemde rangverhoging uitbleef, werd op de Afd. Onderwijs geïnformeerd naar de reden hiervan.

4. Tot onze grote verbazing en verontwaardiging werd toen een P.B. (1968-nr. 9 — d.d. 18-1-'68) uit de file opgediept, waarbij art 234 vervallen bleek verklaard.

N.B. Géén enkele onderwijzersbond, wist iets af van dit P.B., waarbij zonder slag of stoot, een sinds 1935 bestaande en erkende wettelijke bevoegdheid werd geschrapt!

5. Wat er gedaan is om deze vervallenverklaring weer vervallen verklaard te krijgen, leze u in onderstaand verslag.

Over de akte en de aantekening handenarbeid.

In het hierna volgende zal onderscheid gemaakt worden tussen:

A. De akte Handenarbeid L.O. in Nederland behaald. Het examenprogramma hiervoor is vermeld in Staatsblad 175 van 1929. Hierna te noemen: Akte Handenarbeid Ned.

B. De akte Handenarbeid L.O., in de Nederlandse Antillen behaald, volgens het programma nr. 9 van artikel 258 van het Onderwijsbesluit 1935 (P.B. 1935 nr. 49). Hierna te noemen: Oude Akte Handenarbeid N.A.

C. De akte Handenarbeid L.O., in de Nederlandse Antillen behaald, volgens het programma nr. 9 van artikel 258 van het Onderwijsbesluit 1935, zoals gewijzigd bij P.B. 1957 nr. 113 en bij P.B. 1960 nr. 107. Hierna te noemen: Nieuwe akte Handenarbeid N.A.

D. De aantekening Handenarbeid op de in Nederland behaalde akte van bekwaamheid als onderwijzer volgens artikel 77a van de Onderwijswet van 1878. Het examenprogramma hiervoor is vermeld in Staatsblad 433 van 1923 en gewijzigd bij Staatsblad 225 van 1930. Hierna te noemen: aant. r op 77a.

E. De aantekening, dat onderwijs gegeven mag worden in de Handenarbeid op de akte van bekwaamheid als onderwijzer, bedoeld in artikel 41a van de Kweekschoolwet en in artikel 129 van de Lager Onderwijswet 1920. Hierna te noemen: aant. r op 41a.

Over het al dan niet equivalent zijn van de bovengenoemde vijf aantekeningen en akten, over het ongedaan maken van bestaande gelijkstellingen, enz. enz. zijn sinds mei 1968 brieven geschreven en gesprekken gevoerd.

Brieven zijn geschreven aan :

1. de Minister van Onderwijs in de Nederlandse Antillen (rechtstreeks)

2. de Minister van Onderwijs in de Nederlandse Antillen, door tussenkomst van de Heer Inspecteur van het Onderwijs.

3. De Heer Inspecteur van het Onderwijs (rechtstreeks).

4. de Heer Gedeputeerde van Onderwijs van het Eilandgebied Aruba.

5. de Heer A. Duyser, expert op het gebied van het handenarbeidonderwijs in Nederland.

6. de Protestants Christelijke Onderwijzersvereniging Nederland.

7. de Algemene Bond van Onderwijzend Personeel in Nederland.

Op de eerste vier brieven is geen schriftelijk antwoord ontvangen. Wel is door de Heer Minister mondeling medegedeeld, dat de onder 1 bedoelde brief is ontvangen en is door het waarnemend Hoofd van de afdeling Onderwijszaken van het Eilandgebied Aruba in een besprek bevestigd, dat de onder vier bedoelde brief is ontvangen en dat om een antwoord gevraagd is aan het Departement van Onderwijs.

Op de onder 5, 6, en 7 genoemde brieven zijn antwoorden binnengekomen.

Gesprekken zijn gevoerd met:

a. Zijne Excellentie de Minister van Onderwijs, de Heer E. O. Petronia, tijdens een door hem aan vertegenwoordigers van twee onderwijsbonden toegestane audiëntie.

b. Mr. H. C. Willemse, Advocaat op Aruba.

c. de Heer S. E. de Windt, Chef van de Administratie van het Departement van Onderwijs o.a. door de Heer G. Krist, voorzitter der Ambtenarenbond Aruba.

d. de Heer A. Duyser, hierboven reeds genoemd, welke als gecommitteerde bij Handenarbeidexamens, op Aruba vertoefde.

Verder is aan de Heer Minister van Onderwijs nog een Memorandum aangeboden over hetgeen tijdens de audiëntie te zijnen huize besproken werd.



Uit de geraadpleegde wetboeken, verordeningen e.d. en uit de antwoorden op bovengenoemde brieven en uit de gevoerde gesprekken blijkt het volgende omtrent het al dan niet equivalent zijn van de hierboven genoemde akten en aantekeningen:

I. De exameneisen voor de akte Handenarbeid Ned. en de aant. r op 77a, zoals vermeld in de bovengenoemde Staatsbladen van resp. 1929 en 1930 zijn **volkomen** gelijkluidend.

II. De Heer A. Duyser deelde, schriftelijk zowel als mondeling, mee, dat de akte Handenarbeid Ned. en de aant r op 77a formeel gelijk zijn.

III. In de Overgangswet W.V.O. (Overgangswet op de Nederlandse "Mammoetwet") (Staatsblad 386 van 1967) worden, in de Bijlage bedoeld in Hoofdstuk 1, titel VI onder de nrs. 132 en 142 aan de aant. r op 77a en de akte Handenarbeid Ned., als bewijs voor bekwaamheid voor het **Voortgezet** Onderwijs, dezelfde bevoegdheden ontleend.

IV. De circulaire R.O. 61 d.d. 3-4-'68 van het Nederlandse Ministerie van Onderwijs, regelende de salariëring van de Leraren bij het Voortgezet Onderwijs stelt de aant r op 77a en Akte Handenarbeid Ned. gelijk wat betreft, salariëring en bevordering naar hogere schalen en wel in groep j.2.

V. Artikel 234 van het Onderwijsbesluit (N.A.) van 1935 heeft bestaan van 29 juni 1935 tot en met 17 januari 1968. In dit artikel werd met de akte Handenarbeid, bedoeld in art. 129, eerste lid onder c der Onderwijsverordening 1935, gelijkgesteld de aantekening Handenarbeid op de in Nederland behaalde akte van bekwaamheid als onderwijzer.

Aangezien in 1935 de Onderwijzersakte 77a (van 1878) wel bestond en de Onderwijzersakte 41a nog niet, wordt in dat artikel 234 vanzelfsprekend bedoeld de aantekening r. op 77a.

Hieruit volgt dat de aant. r op 77a en de akte Handenarbeid N.A. van 1935 tot 1968 gelijkgesteld geweest zijn op de Nederlandse Antillen.

Mr. H. C. Willemse acht dit feit, dat de aant. r op 77a en de akte Handenarbeid N.A. in artikel 234 van Onderwijsbesluit 1935 gedurende meer dan 30 jaar gelijkgesteld geweest zijn in de Nederlandse Antillen wel een zeer sterk argument in het voordeel van hen, die een gelijkstelling van deze twee bewijzen van bekwaamheid voorstaan.

VI. De sekretaris van de PCOV Nederland schrijft: "Wat de gelijkstelling van de aant. r op 77a met de akte Handenarbeid betreft: voor Nederland zijn ze tot nu toe wel gelijkgesteld (zie de bewijzen van bekwaamheid onder j.2), maar niet de aantekening r. op 41a. Wellicht is onbekendheid met de materie de oorzaak, dat men in plaats van: de aantekening op 41a is ongelijk met de akte r, gesteld heeft: de aantekening r op 77a is ongelijk aan de akte r.
Of men heeft gedacht, dat de beide aantekeningen van gelijk niveau waren en ze daardoor beide ongelijk geacht met de akte r. Dit is een onjuiste gedachtengang. De aantekening r op 77a is van hoger niveau dan de aantekening r op 41a. Beide aantekeningen zijn dus ongelijk."

VII. Verder schrijft genoemde sekretaris nog: "In het Bestuit Buitengewoon Onderwijs van 2 januari 1967 staat o.m. dat de aant. r op 41a aan bepaalde scholen voor B.O. geen bevoegdheid geeft tot het geven van lessen in Handenarbeid. Aan die bepaalde scholen is of de aant. r op 77a of de akte r. vereist."

VIII. De sekretaris van de Algemene Bond van Onderwijzend Personeel in Nederland schrijft: "De aant. r. op de oude onderwijzersakte volgens artikel 77a heeft dezelfde waarde als de L.O.-akte Handenarbeid."

IX. In artikel 232 onder pt. 4 wordt voor de Nederlandse Antillen in het Onderwijsbesluit 1935 gelijkgesteld de akte Handenarbeid Ned. aan de akte Handenarbeid N.A. De oude akte Handenarbeid N.A. lijkt echter, gezien het verschil in programma's (zie hiervoor) van minder waarde dan de akte Handenarbeid Nederland. Bij de nieuwe akte Handenarbeid N.A. is dit verschil opgeheven. Niettemin stelt de nederlandse wetgever in de Overgangswet W.V.O. (hierboven genoemd) onder de nrs. 142 en 176 en 132 en ook in de salarisregeling de akte Handenarbeid N.A. (zonder onderscheid) gelijk aan de aant. r op 77a en de akte Handenarbeid Ned..

Dat de aant. r op 77a en de aant r op 41a niet gelijk zijn, is hierboven reeds gebleken. De aant. r op 41a is niets meer dan een aantekening op de akte van bekwaamheid als Onderwijzer, dat er les gegeven mag worden in de handenarbeid, evenals er staat, dat er les gegeven mag worden in aardrijkskunde, zingen, tekenen enz. Deze aant. r op 41a wordt dan ook niet genoemd in de Overgangswet W.V.O. en geeft in Nederland dan ook geen bevoegdheid voor het Voortgezet Onderwijs, noch voor bepaalde soorten van B.L.O. scholen, zoals hierboven reeds bleek. Evenmin wordt de aant. r. op 41a genoemd in de Salarisregeling voor het Voortgezet Onderwijs.

De Heer A. Duyser bevestigde dit.

Bij P.B. 1968 nr. 9 werd met terugwerkende kracht tot 29-7-1967, artikel 234 van het Onderwijsbesluit 1935 vervallen verklaard. Bij P.B. nr. 108 van 10 juli 1967, in werking tredend op 29-7-1967 werd namelijk artikel 41 van de Onderwijsverordening 1935 zodanig gewijzigd, dat de akte Handenarbeid N.A. ging meetellen voor rangverhoging.

De redenen waarom artikel 234 vervallen verklaard werd, zijn niet bekend. Het vermoeden is echter gerechtvaardigd, dat dit geschiedde opdat de bezitters van de aant. r. op 41a niet onder het gewijzigde artikel 41 der Onderwijsverordening zouden vallen. Hierbij is dan echter of een verkeerde gedachtengang gevolgd t.a.v. de aant. r op 77a-bezitters (zie hierboven de mening van de sekretaris der PCOV Nederland) of de aantekening r op 77a-bezitters zijn hierbij vergeten.

Voor de aant. r op 77a-bezitters, waarvoor dit artikel 234 uiteindelijk in 1935 was opgesteld hadden in ieder geval overgangsmaatregelen gesteld moeten worden, zodat zij niet gedupeerd waren geworden. De sekretaris der PCOV schrijft hierover: "Bij wijziging van een regeling moet altijd een overgangsregeling op de een cf andere manier de verkregen rechten inpassen in de gewijzigde regeling." Ook Mr. H. C. Willemse was deze mening toegedaan.

Dat hier sprake was van een verkregen recht is zonder meer duidelijk. Het gelijk gesteld zijn van de aant. r op 77a met de akte Handenarbeid N.A. was een verkregen recht in de Ned. Antillen sinds 1935. Over verkregen rechten schrijft de sekretaris der PCOV Nederland: "De regel; verkregen rechten kunnen niet zonder meer aangetast worden, is een algemeen geldende rechtsregel,

die o.a. is toegepast in de nieuwe salarisregeling voor het Voortgezet Onderwijs". Dit werd ook door Mr. H. C. Willemse bevestigd.

De Heer S. E. de Windt (hiervoor reeds genoemd) schreef aan de Heer G. Krist, voorzitter van de Ambtenarenbond Aruba: "Mij is na een ingesteld onderzoek gebleken, dat met de akte van bekwaamheid als onderwijzer of onderwijzeres, in Nederland behaald, genoemd in artikel 234, bedoeld is de akte van bekwaamheid, behaald onder de vigeur van de wet van 1878. Het schrappen van dit artikel zonder meer, zal inderdaad degenen, die in het bezit zijn van zodanige aantekening benadelen. Vanwege het Departement van Onderwijs zal de Heer Minister een ontwerp tot wijziging van het Onderwijsbesluit worden aangeboden, waarbij zal worden voorgesteld artikel 234 zodanig te doen luiden, dat de bedoelde categorie niet uitgesloten wordt".

Dat een artikel van het Onderwijsbesluit vervallen werd verklaard en later weer in ere werd hersteld met terugwerkende kracht tot de datum van buitenwerkingstelling is reeds eerder voorgekomen, nl. met artikel 235, waarbij het ging om de bevoegdheid tot het geven van gymnastiek. Dit artikel werd bij P.B. 1953-148, in werking tredend op 12 september 1953 vervallen verklaard en bij P.B. 1956-120 in werking tredend op 24 oktober 1956, met terugwerkende kracht tot en met 12 september 1953 weer in het Onderwijsbesluit opgenomen.

Bij P.B. 1969 nr. 87 26-6-'69 werd art. 234 weer in ere hersteld.

"DIT HOUDT DUS IN ,DAT LEERKRACHTEN, WELKE IN HET BEZIT ZIJN VAN DE AANTEKENING HANDENARBEID OP DE "OUDE" ONDERWIJZERSAKTE, O.A. HIERDOOR EEN RANGVERHOGING KUNNEN KRIJGEN MET TERUGWERKENDE KRACHT TOT 1 AUGUSTUS 1967.

Voorbeeld: Onderwijzer IA plus L.O. Engels plus aant. r op 77a, wordt met ingang van 1-8-'67: Onderwijzer IB.

Dit geldt ook, wanneer deze leerkracht in 1968 of 1969 inmiddels I-Ber is geworden door het behalen van bijvoorbeeld de acte L. O. Spaans. Hij wordt dan dus met terugwerkende kracht 1 of 2 jaar eerder I-Ber.

Hoewel "Operatie 234" bijna twee jaar heeft geduurd en degenen die hiermee bezig waren, weleens ongeduldig werden, is het, niettegenstaande slechts enkele leerkrachten hier voordeel van hebben, toch een aardig succesje in de strijd om de rechtspositie.

Dat een ander hiervoor zo uitvoerig werd beschreven, is, om eens te laten zien, hoeveel werk er verzet moet worden en hoeveel haken en ogen er zijn voor een dergelijk succesje geboekt kan worden.

Boekbespreking.

Wij ontvingen ter bespreking: Nederlandse Keur 34.

Zij, die opleiden voor eindexamens, kènnen deze serie besprekingen van auteurs en boeken, die door de examinandi gelezen moeten worden.

De samenstellers zijn leraren, die weten wat onze leerlingen voor hun examens nodig hebben. Het zijn de heren Appeldoorn, Hardy, Huis in 't Veld en Rebel.

In dit deeltje over Den Doolaards "De Herberg met het Hoefijzer", geven zij zoals gebruikelijk een algemeen overzicht over het leven en werk van de auteur, waarna een literaire beschouwing over het genoemde boek volgt, alsmede de beknopte inhoud. Elk deeltje eindigt met een flink aantal vragen.

Alleen al uit het feit dat van dit vier en dertigste deeltje thans de elfde druk voor ons ligt, blijkt wel, dat we hier te maken hebben met een onmisbaar werkje.

W. S.